

KONKURENTSIAMET
Estonian Competition Authority

OTSUS

22.02.2012.a nr 5.1-5/12-009

Koondumisele nr 02/2012 Vardar Eurus A/S / AS Freenergy loa andmine

Koondumine

25.01.2012.a esitas Vardar Eurus A/S (edaspidi Vardar Eurus) volitatud esindaja Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt sõlmisid Vardar Eurus, OÜ Atradius (edaspidi Atradius), OÜ Solarcom (edaspidi Solarcom), OÜ Nelja Energia (edaspidi 4energia), AS Freenergy (edaspidi Freenergy) ja OÜ Hiiumaa Offshore Tuulepark (edaspidi Hiiumaa Offshore Tuulepark) 24.01.2012.a Freenergy aktsiate märkimislepingu. Lepingu kohaselt Vardar Eurus, Atradius ja Solarcom annavad Freenergy'le üle oma osalused Taastuvenergia Ettevõtjates¹, mille vastu emiteerib Freenergy uusi aktsiaid ja mille läbi lisandub Freenergy aktsionäride hulka Vardar Eurus ja Solarcom.

Tehingu tulemusena omandab Vardar Eurus 60,1724% Freenergy aktsiatest. Enne aktsiate märkimist omavad Freenergys osalust Euroopa Rekonstruktsiooni ja Arengupank (*European Bank for Reconstruction and Development*, edaspidi EBRD) 32,1442%, AS Vestman Energia 15,4033%, HTB Investeeringute AS 15,4033%, Ivard OÜ 15,4033%, JMB Investeeringute OÜ 13,8331% ning teised alla 5% osalusega erainvestorid.

Tehingu tulemusena omandab Vardar Eurus valitseva mõju Freenergy üle konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses, mistõttu on antud juhul tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 p 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 27.01.2012.a ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teate väljaandes "Ametlikud Teadaanded". Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

¹OÜ Nelja Energia, OÜ Paldiski Tuulepark, Tooma Tuulepark OÜ, AS Aseriaru Tuulepark, Oceanside OÜ, OÜ Pakri Tuulepark, OÜ Roheline Ring Tuulepargid, OÜ Hiiumaa Offshore Tuulepark, OÜ 4E Biofond, Vanakiila Tuulepark OÜ, OÜ Viru-Nigula Tuulepark, [...].

Koondumise osalised

KonKS § 20 punkti 2 järgi on koondumise osaliseks füüsiline isik või ettevõtja, kes omandab valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

KonKS § 20 punkti 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle valitsev mõju omandatakse.

Seega on koondumise osalisteks Vardar Eurus ja Freenergy.

Vardar Eurus on Norras registreeritud äriühing, mille omanikud on 90% osas Vardar A/S (Norras registreeritud energiaettevõtja) ja 10% osas Põhjamaade keskkonna investeringute fond NEFCO. Vardar A/S tegeleb eelkõige taastuvatest allikatest elektrienergia tootmise ja müügiga. NEFCO on Põhjamaade riiklik investeerimisfond, mis investeerib keskkonnasõbralikesse projektidesse.

Vardar Eurus omab Eestis osalusi mitmetes energeetika valdkonna ettevõtjates. Tehingu eelselt kuuluvad Vardar Euruse valitseva mõju alla Vanaküla Tuulepark OÜ, OÜ Viru-Nigula Tuulepark ja OÜ Pakri Tuulepark.

Freenergy on Eestis registreeritud äriühing, mis loodi eesmärgiga investeerida Balti taastuvenergia sektorisse. Aktsiaseltsi omanikud on 32,144%-lise osalusega EBRD ning Eesti erainvestorid. Freenergy portfelli kuuluvad taastuvenergia, eelkõige tuuleenergiast elektrienergia tootmise ja müügiga tegelevad äriühingud. Freenergy põhitegevusalaks on investeerimine taastuvenergeetika ettevõtjatesse Baltikumis.

Koondumise eelselt omavad Vardar Eurus ja Freenergy Eestis nii koos kui ka eraldi valitsevat mõju mitmetes Taastuvenergia Ettevõtjates.

Tehingu järgselt saab kõigi Taastuvenergia Ettevõtjate 100%-liseks omanikuks Freenergy ning omakorda Freenergy üle omandab valitseva mõju Vardar Eurus.

Õiguslik hinnang

Koondumise kontrolli kohaldamine

KonKS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 391 200 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 1 917 350 eurot.

Ettevõtjate 2010.a käive Eestis oli kokku üle 6 391 200 euro ja koondumise osaliste Eesti käive eraldi ületas nimetatud perioodil 1 917 350 eurot, mistõttu kuulub nimetatud koondumine KonKS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

Kaubaturud

KonKS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja

seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Nii Vardar Eurus kui ka Freenergy tegelevad taastuvatest energiaallikatest elektrienergia tootmise ja müügiga. Nende nii ainu kui ka ühise valitseva mõju all olevad Taastuvenergia Ettevõtjad toodavad peamise osa elektrienergiast tuulest, kuid arendamisel on lisaks biomassi baasil töötavad koostootmisjaamad. Lisaks tegelevad Taastuvenergia Ettevõtjad toodetud elektrienergia müügiga. Müük toimub peamiselt Eesti siseselt, kuid mõningal määral müüakse toodetud elektrit ka Lätti.

Seega koondumise osaliste tegevused kattuvad elektrienergia tootmise ja hulгимүүги kaubaturgudel.

Kuna elektrienergiat müüakse samadele tarbijatele olenemata elektri algallikate erinevustest, ei ole antud menetluse raames vajalik jagada elektrienergia tootmise ja müügi kaubaturgu alamturgudeks, seda sõltuvalt elektrienergia tootmisallikatest.

Kuna elektrienergia tootmise ja müügi tingimused on üle Eesti samasugused, on kaubaturg geograafiliselt piiritletud kogu Eesti territooriumiga.

Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonkS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi olemasolu eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Koondumise osaliste hinnangul nende turuosad elektrienergia tootmise ja hulгимүүги kaubaturul Eestis moodustasid 2010.a kokku u 1,3%. Konkurentsiameti poolt Euroopa Komisjonile koostatud aruande „Aruanne elektri- ja gaasiturust Eestis 2010“ kohaselt tootis 2010. aastal 89% kogu toodetud elektrienergiast Eesti Energia AS².

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006.a määruse nr 69 “Koondumise teate esitamise juhend” § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15-protsendilise ühise turuosa.

Kuna koondumise osaliste ühine turuosa elektrienergia tootmise ja hulгимүүги kaubaturul Eestis moodustab 1,3%, ei ole tegemist horisontaalselt mõjutatud kaubaturuga.

² <http://www.konkurentsiamet.ee/?id=10836>

Eeltoodut arvestades on Konkurentsiamet seisukohal, et käesolev koondumine ei mõjuta oluliselt konkurentsiolukorda elektrienergia tootmise ja hulgimüügi kaubaturul Eestis, kuna ka koondumise järgselt kontrollib Eestis sisuliselt kogu elektrienergia tootmist suurim energiaettevõtja Eesti Energia AS.

Käesoleva koondumise puhul ei muutu oluliselt konkurentsiolukord ega kaubaturu struktuur. Samuti ei tekita ega tugevda käesolev koondumine turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses. Seega ei esine käesoleva koondumise puhul KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1

Otsustan:

anda luba Vardar Eurus A/S ja AS Freenergy koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

/allkirjastatud digitaalselt/

Märt Ots
Peadirektor

Konkurentsiameti 22.02.2012.a otsuse nr 5.1-5/12-009 ära kiri on samane originaaliga. Ära kirjast on välja jäetud ärisaladused, vastavad kohad on tekstis tähistatud nurksulgudega.

/Svetlana Ljutova/ 22.02.2012.a